

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iulia Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

GAZETA NOASTRA.

Cu sentimente de adevărată bucurie creștinească vestim eucernicilor noștri preoți și tuturor celor ce poartă la inimă interesele eparhiei noastre, că în ziua de astăzi am ajuns iarăși în situația de a vă pune la dispoziție o gazetă oficială a Consistoriului nostru.

Necesitatea imperativă a unei gazete oficiale s'a simțit dela început, când s'a dat vieață nouă eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Consistoriul nostru înțelegând aceasta și-a și redactat gazeta sa oficială dela cel dintâi moment al inactivării sale. Pe calea aceasta a căutat să facă legătură mai intimă cu parohiile noastre.

Gazeta era chemată să dea o contribuție mult mai expeditivă chestiunilor de cari preoțimea noastră are lipsă să ia cunoștință. Imprejurări însă neatârnatore de voința noastră ne-au forțat să ne oprim la cei șase numeri apăruiți la sfârșitul anului 1919 și începutul lui 1920. Și pe lângă toate stăruințele noastre de a reînvia această gazetă, a cărei lipsă o simțeam din zi în zi tot mai mult, nevoile cu cari a avut și are să lupte și astăzi tânăra și săraca noastră eparhie nu ne-au îngăduit să înfăptuim și această trebură.

Astăzi *inseilăm* din nou firul întrerupt la 20 Dec. 1920. Cu ajutorul lui D-zeu și al factorilor înțelegători reînviem gazeta noastră,

pentruca prin aceasta să putem comunica cu oficiile noastre parohiale în măsura corăspunzătoare vremilor de astăzi și să putem contribui cu scrisul nostru în această gazetă, alături de celelalte tovarășe călăuzite de principiul ridicării moralului public și a înălțării neamului, la progresul binelui obștesc.

Tara cere astăzi contribuția loială, cinstită și altruistă a tuturor elementelor, cari se bucură de ocrotirea legilor ei. Iar biserica noastră care astăzi este una cu statul românesc și și-a dat cu drag tot sufletul său pentru întruparea idealului de veacuri al neamului, este și va fi și în viitor singura instituție pe care patria noastră românească își va putea clădi credințele și aspirațiile sale cu deplină încredere și nădejde de succes.

Credem deci că prin reînvierea gazetei noastre și munca noastră neprihănită vom putea da și noi o modestă contribuție la consolidarea temeliiilor statului nostru românesc.

Facem un călduros apel către toți pretinii și binevoitorii bisericei noastre ca să împărtășească și această nouă acțiune, pornită de Consistoriul nostru, cu bunăvoință și interes, dându-ne mână de ajutor pentru ca să ne putem împlini chemarea și în această direcțiune cu folos spre binele bisericei și a neamului nostru.

Catedrala din Cluj.

După multe frământări și stăruințele neobosite ale P. S. Sale Episcopului nostru Nicolae chestiunea catedralei a ajuns în sfârșit în pragul realizării. Sinodul eparhial dela Dumineca Tomii luând în desbatere amănunțită această chestiune a decis unanim ca lucrările să se înceapă în anul acesta, dând autorizație deplină în acest scop P. S. Sale și Consistoriului.

În temeiul acestei hotărâri, Consistoriul a publicat concurs conform planurilor aprobate în anul trecut. La concurs s'au prezentat șapte reflectanți. După ce însă concurenții și-au făcut pendent prețul executărilor de fluctuația valutei și a prețurilor de pe piață Consistoriul a aflat de bine să restrângă concursul numai la lucrări pentru suma de cinci milioane lei. Dintre concursurile intrate în această combinație Consistoriul în ședința sa plenară din 18 Mai a crezut că cel mai favorabil este ofertul Societății de construcții din Cernăuți, care ne imbia dela sine și un avans de cinci milioane fără dobânzi. Urmând a se încheia contractul cu această Societate Consistoriul n'a putut ajunge la înțeles neoferind nici o garanță pentru seriozitatea ofertului și pentru interesele bisericești.

Din acest motiv a întrerupt pertractările cu susnumita societate și a intrat în contact cu al doilea ofertant, cu firma Tiberiu Eremie din București. Ajungând la deplin acord cu această firmă până în cele mai mici amănunte i-s'au încredințat lucrările catedralei până la prețul de mai sus cu termen până la 31 Mai 1924, când consistoriul are mână liberă de a continua lucrările după cum va afla atunci de bine.

Cu ajutoriul lui D-zeu s'au și început lucrările pregătitoare pentru temelia catedralei. Întreprinzătorii fiind oameni cu o reputație excelentă prezintă garanția că acest edificiu va fi o operă grandioasă și monumentală nu numai pentru Cluj, ci pentru țara întregă.

Atârnă acum numai dela cei cu dare de mână și dela factorii competenți, cari au posibilitatea de a da mână de ajutor, pentru ca și acest Sion, dorit de toată lumea românească, să se poată înfăptui cât mai curând.

P. S. S. Nichita, episcop al Argeșului.

Marele colegiu electoral a săvârșit în 5 Iunie a. e. alegerea în scaunul vacant de episcop al Argeșului, pe care l'a încredințat protopopului nostru Vasile Duma din Reghin. Confirmată fiind alegerea și de Maiestatea Sa Regele nou alesul episcop a fost hirotonit întru arhieru în ziua Sf. proroc Ilie în biserica din Toplița română luând numele monahal de Nichita. La acest act serbătoresc a pontificat I. P. S. Mitropolitul primat Miron asistat de P. S. episcopi Nicolae al Clujului, Bartolomeu al Râmnicului și Eugenie Piteșteanu, fiind de față și d-l Ministru al Cultelor C. Banu.

P. S. Episcopul Nichita este născut la 26 Aprilie 1864 în Săcalul de pădure. După terminarea studiilor a funcționat ca învățător timp de patru ani în Hodac și Săcal. La 25 Noembrie 1890 a fost hirotonit de preot și introdus paroh în Jabenita. La 1906 a fost așezat protopop al Cetății de peatră, iar la 1912 a trecut ca protopop al tractului Reghin.

Ca persoană distinsă a clerului nostru a luat parte activă la toate acțiunile bisericești noastre fiind ales permanent în toate corporațiile superioare ale organismului bisericesc.

Distincția ce i s'a atribuit este o vrednică răsplată a activității sale de până aci.

Deși eparhia noastră pierde în persoana P. S. Sale pe unul dintre cei mai vrednici muncitori în viaa Domnului, faptul că un protopop și colaborator al eparhiei noastre a fost ridicat la rangul de episcop ne servește și nouă de bucurie și mulțămire sufletească.

P. S. S. episcopul Nichita Duma este deja al patrulea arhieru pe care îl dă României mari eparhia noastră. Cel dintâi a fost I. P. S. Mitropolitul Miron Cristea din Toplița română, apoi I. P. S. Mitropolitul Sibiului Nicolae Bălan din Blășfalăul de jos și P. S. Episcopul Romanului Lucian Triteanu din Feldioara.

Timbrul nostru cultural.

Deodată cu hotărârea luată de corporațiile bisericești ale eparhiei noastre de a ridica în Cluj o catedrală ortodoxă reclamată imperios atât de credincioși ca și de toată lumea românească, dar și de interesele superioare ale statului, Consistoriul nostru și-a dat seama că mijloacele la care poate reflecta sunt modeste și insuficiente. Pe de-o parte nu putea impune acest sacrificiu exclusiv în sarcina credincioșilor eparhiei noastre, pe de alta nu voia să îngreuneze bugetul statului cu sume prea mari. A recurs deci la expedientul de a reclama contribuția publică, din care se puteau realiza su-

me frumoase fără ca publicul să o simtă. În înțelegere cu organele statului și cu ajutorul colectiv al Societății ortodoxe a femeilor române care a contribuit cu suma de 40.000 lei s'a confecționat timbrul nostru cultural în valoare de 50 bani destinat ca să fie aplicat pe biletele de intrare la toate spectacolele din țară pe timp de un an, un procedeu utilizat de repetite ori în Ardeal pe vremea stăpânirii ungurești.

În privirea acestui timbru s'a alarmat atunci toată presa străină dela noi, secundată de gazetele greco-catolice. Intervenția acestora la București a determinat organele statului să revoace dreptul acordat Consistoriului nostru de ași plasa timbrul în forma proiectată.

S'a reclamat revenirea asupra acestei chestiuni, dar fără rezultat.

Atunci consistoriul nostru a decis să facă apel numai la credincioșii bisericeji noastre pentru desfacerea benevolă a timbrului. Toți Arhieriei și Consistoarele noastre din țară au îmbrățișat această acțiune cu multă bunăvoință plasând în eparhii zeci de mii de timbre.

Ridicarea unei biserici ortodoxe în Cluj nu e numai interesul Consistoriului și a credincioșilor noștri din acest oraș, e o necesitate reclamată de prestigiul țării și al neamului. E datoria noastră a tuturor ca în acest oraș unde stăpâniți de ieri au ridicat temnițe și pușcării pe seama noastră, în cari și-au ruinat viețile mii de preoți și intelectuali români, noi să ridicăm pe lângă școlile multe și frumoase existente și biserici, pentru ca să ne afirmăm ca neam care își înțelege misiunea sa culturală în pragul orientului și după cuvântul Scripturii să răsplătim cu pâine celor ce ne-au tratat cu petrii.

Facem deci apel și pe calea aceasta la toți cei ce poartă la inimă interesele superioare ale bisericii și ale neamului nostru, în special la protopopii și preoții noștri să îmbrățișeze cu deosebit interes propaganda acestui timbru cultural, răscumpărând astfel fiecare timbru o cărămidă la catedrala din Cluj. Contribuția aceasta e o mică și neînsemnată jertfă pe altarul Domnului, adunată însă picur cu picur, ea contribuie la realizarea cât mai grabnică a măretului locaș pentru preamărirea lui Dumnezeu și cinstirea marilor mucenici fără de nume ai neamului cari ne-au învățat să vedem împlinit visul de veacuri al poporului nostru românesc.

Unificarea seminarilor teologice.

În temeiul propunerilor făcute de toate consistoarele noastre d-l Ministru al Cultelor a pregătit un proiect pentru organizarea unitară a tuturor seminarilor teologice din țară. Proiectul este acum în studiul comisiunii parlamentare și se va discuta în sesiunea din toamnă a corpurilor legiuitoare.

Proiectul prevede înființarea unui seminar lângă fiecare episcopie. Cursul va fi de șapte ani de studii, împărțite în două cicluri: ciclul inferior cu trei ani, și ciclul superior cu patru ani.

Ciclul inferior cuprinde același program ca și clasele inferioare ale gimnaziilor; astfel absolvenții ciclului inferior al seminarilor pot trece în ciclul superior din învățământul secundar, d. e. liceul superior.

În ciclul superior vor fi primiți absolvenții gimnaziilor și absolvenții ciclului inferior al școlilor normale de învățători, precum și absolvenții ciclului inferior dela celelalte seminarii.

Se precizează că absolvența seminarului nu dă dreptul la intrarea în cler. Spre a putea fi hironosiți, absolvenții vor trebui să-și completeze studiile fie la facultățile de teologie din țară, fie la facultățile de teologie ori academiile teologice ortodoxe din străinătate.

Deocamdată prin excepție, față de marea lipsă actuală de preoți, sânt admiși la hirotonie și absolvenții seminarilor.

Pentru aceasta ei vor fi obligați să urmeze și un curs de clasa a VIII-a, care va funcționa la seminarii și în care se vor predă obiectele de natură aplicativă și practică, necesare misiunii preoțești.

Asemenea absolvenți nu vor fi însă hirotonisiți decât cu titlul de preoți ajutori.

Preoții în parohiile urbane, protoiereji și funcționari superiori eclesiastici vor putea fi numai cei ce au terminat și facultatea teologică.

Proiectul de lege dă dreptul absolvenților de seminare de a intra în învățământul primar, cu obligațiunea de a depune odată cu examenul seminarial și un supliment de examen, care va consta din problemele examenului de capacitate pentru învățători.

Un circular al episcopului Vasile Moga.

Sărăcia fără seamăn în care se găsea biserica noastră la începutul păstoririi episcopului Vasile Moga nu permitea ca episcopul să-și poată tipări sau multiplica circularele și să le distribuie fiecărei parohii. Circularele porniau dela episcopie către protopopi, iar dela aceștia colindau pe rând dela preot la preot, luând cu-

noștință fiecare despre cuprinsul lui. Preoții mai harnici nu cruțau osteneala pentru a-l și decopia. Un astfel de circular emis de episcopul V. Moga la 1814 ni s'a păstrat copiat de parohul și protopopul Ioan Popoviciu din Mănăsturul ungurese, de următorul cuprins :

„— Ci, preoți Cins. prot. Nouă iubitorilor.

Cunoscută fraților vouă este că toată fericirea omului trupească și sufletească curge pentru învățat(ul) școlai. Inșă știți și aceasta că eu școala care ne-au fost miluit D-zeu și împărat(ul) din multe price sau fost zetitnit și în stat stricat dea o perde sau pus, care eu văzând in multe rânduri am ostenit a scrie la povețe și acum vrând a vindeca stricarea sau așezat pe acest curs a se mai țineă la fiece strat, pân la alt rând, care de ar merge veste la D. nou Director *) că au fost prunci mulți la învăț, am aveă nădejde că nu ni s'ar luă mila cea dată (rupt).... dela pruncii noștri. Iară de vă veți lenevi a face pârintească îndemnare spre aceasta și nu ți mîna pruncii va fi dovadă la Director că nu o primiți mila aceea ei singuri o lepădați și așa cale mântuindu-ne de dânsa cunună înaintea mai marilor veți fi datorii“.

COMUNICĂRI

Foaia noastră oficială se trimite la toate oficiile protopopești și parohiale și este a se păstră până la finea anului, când se va legă, și va forma o parte întregitoare a arhivei fiecărui oficiu parohial. Abonarea este obligătoare pentru fiecare parohie, care va avea să și răspundă pentru anul curent 1923 cu 40 lei cari se trimit la Cassa diecezană, imediat după primirea numărului prim.

Consistoriul va publica pe calea aceasta oficiilor protopopești și parohiale, toate circularele și măsurile pentru o administrație mai promptă și mai cu efect.

Toate oficiile noastre subalterne se vor conforma, ordinelor apelor circulare, fără altă somație specială.

Gazeta apare deocamdată în fiecare săptămână odată. P. o. domni protopopi vor controla cu ocazia inspecțiilor și manipularea gazetei din partea oficiilor parohiale.

Birourile Consistoriului nostru sunt instalate toate în edificiul Consistoriului, str. Iuliu Maniu No. 36—38, unde se va adresa toată corespondența.

Concursele. Incepând cu ziua de 1 Sept. toate concursurile la posturile vacante din eparhia noastră se vor publica în foaia aceasta, organul oficial al eparhiei. Tacsă rămâne aceeași și se va plăti la cassa consistoriului nostru.

Domnii protopopi și preoți sunt poftiți a stărui în cercul lor de activitate ca pe toate actele particulare să se lipească lângă timbrele statului și timbrul nostru cultural. În special să stărue ca de pe actele adresate organelor bisericești să nu lipsească acest timbru.

Ministerul de instrucție a admis ca și în anul școlar ce urmează catedrele vacante de învățători să fie suplinite de preoții locali. Domnii Protopopi sunt poftiți a lua contact cu revizoratele și a încredința instrucția școlară în locurile vacante preoților, făcându-ne raport, ca să putem lua din bună vreme măsuri pentru retribuirea ce le compete.

În eparhia noastră au devenit vacante posturile de profesori de religie din Dej, Bistrița și Cluj V. Reflectanții își vor înainta cererile la acest consistor până la 15 Sept. st. n.

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați că pe cale particulară nu se poate urma studiul clerical la seminarele metropoliei noastre.

La institutul teologic ortodox român din Arad înscrierile se vor face în zilele de 19 și 20 Septemvrie. În 21 Sept. va avea loc deschiderea anului școlar.

La înscriere studenții au să dovedească cu chitanță dela cassa Venerabilului Consistor că au plătit rata I (1000 lei) din taxa de întreținere de 3000 Lei la an în seminar. Tot la începutul anului școlar se va achita cel puțin jumătate din taxa în alimente. Taxele de înscriere

*) Moise Fulea numit director. al școlaelor în 1814.

fac : 180 lei la an. Fără achitarea taxelor prescrite nimenea nu poate fi înscris și admis la masă. Intârzierile dela înscrieri și examene nu pot fi motivate.

* * *

Parohia noastră Unguraș zidindu-și biserica nouă nu mai are trebuință de edificiul bisericii vechi de lemn. Fiind acesta încă în stare bună se pune la dispoziția unei parohii care ar avea lipsă de dânsul.

Cei interesați să se adreseze oficiului protopesc din Unguraș.

* * *

Bursierii eparhiei, noastre dela Institutule teologice sunt provocați săși legitimize imediat studiul din anul trecut școlar căci altfel lise sistează bursele.

* * *

Academia teologică ort. română din Oradea-Mare.

Pentru orientarea celor interesați reproducem din Regulamentul Academiei :

Art. 9. „Studentii Academiei teologice pot fi : ordinari și extraordinari.

Ca studenți *ordinari* se admit numai absolvenți cu bacalaureat de liceu. Aceștia vor fi imatriculați în regulă, bucurându-se de toate drepturile.

Ca studenți *extraordinari* se pot înscrie cei cu diplomă de învățător ori cei puțin cu 6 clase secundare ori alte școli similare. Aceștia vor fi ținuți în evidență, având în decurs de 2 ani dela înscriere a-și întregi studiile cu examenul de diferență până la bacalaureatul de liceu, când apoi vor fi trecuți în categoria studenților ordinari.

Art. 10. Studenții extraordinari pot ascultă regulat cursurile, dar nu pot fi admiși la examen până ce nu vor fi trecuți în categoria studenților ordinari.

Acei studenți extraordinari cari în decursul celor 2 ani dela înscriere nu-și întregesc pregătirile cu diploma de liceu, nu se mai pot înscrie pe anul al III-lea, dar le rămâne dreptul de a se înscrie de nou pe anul I.

Art. 11. *Inscrierile la Academia teologică se fac între 1—15 Octomvrie n., iar cursurile încep la 16 Octomvrie“.*

Pe lângă Academia teologică se deschide și un internat pentru 12 studenți bursieri.

Cursul academic ține patru ani.

DIN „MONITORUL OFICIAL“

Subt No. 12087 sa promulgat legea pentru inactivarea fundației culturale „Nicolae Iorğa“, conform actului de danie al distinsului profesor universitar în care zice :

„Voind să pun la îndemâna studenților, doritori de știință, mijloacele de a se cultiva și pentru ca tezaurele literare, istorice și artistice pe cari le-am adunat într'o vieată întreagă de muncă, să nu rămână împrăștiate și necercetate, am hotărît ca în casele mele din București, șoseaua Bonaparte No. 8, să înființez un așezământ, consistând dintr'o bibliotecă, cuprinzând toate operile pe cari le-am adunat și le voi mai adună în decursul vieții mele, precum și din obiectele de artă și de importanță istorică de orice natură adăugite la dânsa.

Casele cu tot locul lor, cu toate construcțiunile, aparțin acestei fundațiuni.

Tot de această fundațiune se țin și cărțile și obiectele aflătoare în casa din Vălenii de munte.

* * *

Ministerul industriei publică concurs pentru admitere în școala de sericicultură (cultura vermilor de mătase) și țesătorie din București str. I. C. Brătianu No. 42.

În ea se învață sericicultura, filatul gogoșilor, vopsitul diverselor textile, țesutul diferitelor pânzeturi, lucratul scoartelor, covoarelor și cusăturilor naționale.

Se predau în acelaș timp și noțiuni de aritmetică, contabilitate, limba română, istorie, geografie, științe, etc.

Durata cursurilor este de patru ani.

Cei dintâi trei ani sunt consacrați învățământului atât teoretic cât și practic iar al patrulea an este rezervat exclusiv practicii.

Concurențele se vor prezenta în persoană în 19 Sept. n. la școală.

* * *

Ministerul agriculturii a autorizat pe d-l E. Petrini, director general al serviciului pentru aplicarea reformei agrare din Cluj, a rezolva toate chestiunile privitoare la acel ser-

viciu, precum și la direcțiunea cadastrului și lucrărilor tehnice din Transilvania.

* * *

Ministrul instrucțiunii publică concurs pentru primirea copiilor surdomuți: 20 pentru clasa I. a școlii „Principesa Maria“ din București cu burse și 30 pentru clasa I. a școlii „Principesa Elisabeta“ din Focșani, între cari 15 cu burse. Cererile se vor înainta până la 15 Septembrie n. la Ministerul Instrucției.

* * *

Ministerul Lucrărilor Publice publică concurs pentru primire în școlile de conducători de lucrări publice. Aceste școli au de scop formarea de personal tehnic necesar pentru proiectarea, conducerea și supravegherea executării lucrărilor tehnice publice sau particulare de diferite feluri, sub ordinele inginerilor.

Durata cursurilor școlii este de 3 ani școlari; absolvenților cu succes ai școlii li se vor elibera diploma de „Conducător de lucrări publice“.

Absolvenții acestor școli, dacă se recrutează după admiterea în școală, beneficiază de termenul redus al serviciului militar, numai dacă la terminarea școlii obțin diplomă. Diploma beneficiază de art. 52 (ofițeri de rezervă) al legii de recrutare dacă au absolvit și gimnaziul.

Învățământul e gratuit. Elevilor se dau ajutoare de 350—600 lei lunar. După absolvire vor fi obligați a servi statului trei ani. Cererile se vor adresa direcțiunii școlii în Cluj (str. Berde No. 2) până la 23 Sept. n.

* * *

Direcțiunea generală a poștelor, telefoanelor și telegrafelor, a decis, înființarea pe ziua de 1 Octombrie a. c. a 6 școli elementare profesionale pentru instruirea prealabilă a celor ce voese să intre în cadrele corpului poștelor, telefoanelor și telegrafelor.

Școlile vor funcționa în următoarele localități: București, Timișoara, Oradia-Mare, Cernăuți, Chișinău și Roman.

Durata cursurilor va fi de 6 luni.

Pe lângă școlile din Timișoara și Oradia-Mare, va funcționa și câte un internat pentru maximum 50 elevi bărbăți.

Candidații bărbați și femei trebuie să dovedească că sunt cetățeni români, vârsta de cel puțin 16 ani sau cel mult 28 ani, cunoașterea limbii române și au cel puțin 4 clase secundare. Cererile se vor adresa direcțiunii Generale a poștelor București. Informații se pot lua la fiecare poștă.

* * *

Ministerul Agriculturii aduce la cunoștința celor interesați că pentru anul acesta vor funcționa în Transilvania următoarele școli de economie casnică:

1. Școala de economie casnică din comuna Belint, județul Caraș-Severin, (gara Belint).
2. Școala de economie casnică din comuna Cluj (strada Tunarilor, județul Cojocna, (gara Cluj).
3. Școala de economie casnică din comuna Folt, județul Hunedoara, (gara Orăștie).
4. Școala de economie casnică din comuna Porumbacul-de-jos, județul Făgăraș, (gara Porumbacul-de-jos).

Durata învățământului 3 ani. Se primesc fete cari au absolvat școala primară și nu au trecut de 17 ani. Cererile se vor adresa la respectivele școli până la 15 Sept. In 16 Sept. e examenul de primire.

* * *

Între 15—25 Septembrie se va ține concurs pentru ocuparea locurilor vacante de bursieri și solvenți dela școlile normale de învățători și învățătoare din întreaga țară.

La Cluj 20 burse, 40 semiburse, Oradea-mare 38 burse 61 solar Sighetul Marmației 53 burse 56 semiburse, Zălau 47 burse 71 semiburse, Sătmăre 45 burse 16 semiburse 74 solve, Deva 188 burse 51 semiburse 34 solve, Târgu-Murăș 210 burse 90 solve. La școlile normale de fete din Oradea-Mare 45 burse 52 solve, Arad 15 burse 11 semiburse 10 solve, Sf. Gheorghe 20 burse 10 solve, Cluj 40 burse, Lugoj 20 burse 10 semiburse 1 solvă.

Pentru anul școlar 1923—1924, sunt vacante burse în internate și în bani la: licee, gimnazii școli medii, școli profesionale, școli de meserii și școli comerciale din țară.

Aceste burse atât cele din internate cât și cele în bani, se vor acorda prin concurs.

Cererile se vor înainta direcțiunilor școlare.

ȘTIRI

Rugăm onoratele redacții ale gazetelor noastre să binevoiască a ne acorda schimbul cu gazeta noastră.

* * *

Duminca trecută în 2 Sept. s'a săvârșit sfințirea capelei ortodoxe române din Aiud. Actul sfințirii l'a săvârșit P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, asistat de asesorii din Cluj Dr. Seb. Stanca și Dr. Vasile Sava, admin. prot. Iosif Pop și opt preoți ai tractului Aiud. Răspunsurile liturgice le-a executat corul episcopiei din Cluj sub conducerea D-lui Vasile Petrașcu. La această festivitate au asistat reprezentanții tuturor instituțiilor orășenești și județene în frunte cu prefectul Dr. C. Velican, iar biserica gr. catolică cu protopopul D. Bucur. La recepțiile ținute în sala județului sau prezentat toate corporațiile oficioase și toate bisericile patriei. A urmat banchetul la care sau rostit cuvântări frumoase inspirate de dorința tuturor de a se realiza cu un eiaș mai curând depășina armonie între toți locuitorii patriei, întemeiată pe sincera iubire a deaproapelui și conlucrarea neprihănită pentru consolidarea acesteia.

A fost o serbare neobiceiuit de înălțătoare.

* * *

Congresul asociației „Andrei Șaguna“ a clerului din Metropolia Transilvaniei se va ținea în anul acesta în Arad, la sfârșitul lui Septembrie.

În program vor figura ca probleme de discutat: 1) Misiunea internă a bisericii 2) Biserica și viața socială și 3) Atitudinea bisericii noastre față de cei de alte credințe. Participanții la congres vor beneficia de 75 la sută reducere pe C. F. R. Membri restanți să binevoiască ași plăti cotizațiile. Domnii protopopi sunt rugați să trimită rapoartele despărțământelor.

* * *

Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român și-a ținut adunarea generală în 28—29 August n. în Timișoara. A fost ales președinte d-l Vasile Goldiș în locul vacant pe urma morții fostului președinte Andrei Bârseanu.

* * *

Societatea „Ocotirea orfanilor de războiu“, secțiunea regională Cluj, a inaugurat în ziua de 15 August în Câmpul lui Mihai orfelinatul pentru băeți „Mihai Viteazul“; la 17 August orfelinatul de băeți „Vasile Alexandri“ din Sătmămar; la 18 August orfelinatul de băeți „Principele Mihai“ din Oradea-Mare; la 19 August s'a inaugurat la Cluj spitalul de ochi și orfelinatul de fete „Principesa Elena“, în ziua de 20 August orfelinatul de băeți „E. și Th. Mihali“ din Dej.

La festivitatea din Cluj a luat parte și P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului cu membri consistoriului. P. S. Sa a reținut la masă pe d-na Olga Sturza, prezidenta societății, împreună cu întreaga suită.

* * *

În Brașov a început să apară din nou „Gazeta Transilvaniei“ dar numai ca gazetă săptămânală.

* * *

Bugetul cel nou al țării pe anul 1924 se va întocmi în luna Septembrie. Se va prezenta în cameră în Noembrie pentruca să se poată pune în lucrare cu 1 Ianuarie 1924.

O comisie specială lucrează la reformarea retribuiților corpului eclesiastic și ale preoților. Sperăm că se va da chestiunii acesteia o soluție dreaptă și echitabilă.

* * *

La Ministerul de culte a intrat în luna Mai o adresă dela autoritățile bisericii romano-catolice și greco-catolice, înregistrată sub No. 1002, în care arhieriei acestor biserici cer ca să se delature din seminarii limba română și să se înlocuiască cu limba latină. Cererea nu s'a aprobat pentru seminariile greco-catolice.

* * *

Dintr'o biserică din Basarabia sau furat 15 candelari mari de argint fiecare în valoare de 40 mii de lei. În zilele trecute hoții au cercat să le vândă unui argintar din București. Avizată fiind poliția hoții au simțit primejdia și au fugit. Candelarele au fost predate prefecturii poliției din Capitală.

* * *

În 13 Septembrie se împlinesc zece ani de când s'a prăbușit lângă Câmpina îndrăznețul aviator Aurel Vlaicu, în momentul când se

pregăteă să treacă în sbor Carpații. Un comitet de pretini pregătește pe ziua aceasta mari serbări populare în Orăștie și Biniint.

* * *

Cursurile tuturor Universităților din țară se vor deschide la 1 Octombrie.

D. dr. Angelescu a declarat că în Universitate toți cari frecventează cursurile, au îndatoriri în calitate de studenți, iar în afară de Universitate, toate drepturile constituționale în calitate de cetățeni.

Studenților cari se vor supune la examene li se va recunoaște și anul școlar 1922/3.

* * *

Din Bagdad se vestește că în Persia și Mesopotamia a izbucnit holera, care seceră victime cu sutele.

* * *

În 22 August s'a ținut în Constanța congresul general al cântăreților bisericești, din România-Mare.

Cu această ocaziune peste 800 de delegați au sosit din toate colturile țării.

A vorbit P. S. S. episcopul Ilarie, arătând frumosul rol al cântăreților bisericești ca păstrători ai vechilor datine naționale și religioase, îndemnând pe congresiști la muncă și asigurând că P. S. S. va fi scutul pentru susținerea intereselor breslei cântăreților bisericești.

A urmat apoi discuțiunea asupra diferitelor revendicări față cu scumpetea traiului actual.

* * *

În comuna Otlaca din Banat s-a descoperit o mare contrabandă de vite cari erau trecute peste frontieră în Ungaria. Contrabandiștii au fost arestați și au mărturisit că fac parte dintr'o bandă mare cu sediul în Arad.

* * *

D. C. Banu, ministrul cultelor și al artelor, primind reclamațiuni, că unii funcționari ai ministerului ar fi comis acte de incorectitudine, a numit o comisiune compusă din d-nii I. Minulescu, Savin și Negoescu, care va ancheta.

* * *

Diracțiunea Generală a C. F. R. a dat ordin prin care oprește călătoria pe acoperișele vagoanelor, pe tampoane și scări. Totodată a luat măsuri ca publicul să fie ferit de aglomerație.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți poștale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — — — 1.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 1.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei

Nr. 480—1923.

CONCURS

Pentru întregirea postului de învățator la școala conf. primară ort. română din Nadișul-român tractul Huedin se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 300 Lei salar fundamental dela parohie. Restul dela stat.
2. 20 Lei relut de grădină.
3. Cuartir în natură.
4. Lemnele de foc necesare.

Cererile instruite conform normelor în vigoare să vor înainta subsemnatului oficiu în termenul indicat cu îndatorirea ca concurentul să se prezinte în vre-o Duminecă sau Sărbătoare spre a cânta și a face cunoștința cu poporul.

Oficiul presb. ort. român al Huedinului în înțelegere cu comitetul parochial.

Sebeșul-mare, la 18 August 1923.

Aurel Muntean
protopop.